

Stanovisko hlavného kontrolóra

k záverečnému účtu za rok 2023 obce Radnovce

Predkladá: Ing. Patrícia Melišíková

Záverečným účtom obce rozumieme súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie obce za príslušný kalendárny rok, ktorého povinnosť zostavenia určuje §16 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odborné stanovisko predkladám v súlade s § 18f ods. 1, písm. c), zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Účelom a cieľom tohto stanoviska je predovšetkým snaha a odborné posúdenie všetkých tých aspektov a náležitostí záverečného účtu, ktorými musí tento dokument to zákona disponovať. Jednotlivé jeho kroky možno zostaviť do nasledovnej postupnosti:

1. Súlad predloženého záverečného účtu so všeobecne záväznými právnymi predmetmi

Návrh záverečného účtu obce má byť zostavený v plnom súlade s požadovanými právnymi normami, ktoré jeho zostavenie odborne a právne definujú a podmieňujú a to predovšetkým so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, konkrétne §16 ods. 5, v zmysle ktorého má obsahovať:

- a) Rozpočet obce musí byť členený na bežné príjmy, bežné výdavky, kapitálové príjmy, kapitálové výdavky a finančné operácie
- b) Bilanciu aktív a pasív
- c) Prehľad o stave a vývoji dlhu
- d) Údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti
- e) Prehľad o jednotlivých zárukách podľa jednotlivých príjemcov
- f) Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- g) Hodnotenie plnenia programov obce

Možno konštatovať, že návrh záverečného účtu obce Radnovce obsahuje predpísané náležitosti.

2. Overenie účtovnej závierky obce a jeho rozpočtového hospodárenia audítorom

V súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne §16 ods.3 je obec povinná dať si overiť účtovnú závierku. Audit účtovnej závierky za rok 2023 by mal byť vykonaný do decembra 2024. Povinnosť auditu individuálnej účtovnej závierky miest a obcí ustanovuje § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

V súvislosti s auditom individuálnej účtovnej závierky samosprávy audítor overuje tiež dodržiavanie povinností podľa § 10 ods. 7 a 8, § 16 ods. 12, § 17 a § 19 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Aktuálne audit účtovníctva nebol vykonaný od roku 2015.

3. Zverejnenie návrhu záverečného účtu obce zákonným spôsobom

V súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, §9 ods.2, je obec povinná zverejniť rozpočet obce najmenej 15 dní spôsobom v obci obvyklým. Obec zverejnenie splnila zákonným spôsobom a to zverejnením záverečného účtu na úradnej obce a webovej stránky obce Radnovce dňa 03.06.2024

4. Hospodárenie a finančné usporiadanie vzťahov voči štátnemu rozpočtu a organizáciám

V súlade s §16 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách zemnej samosprávy v znení neskorších predpisov, musí obec finančne vysporiadať svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom, ktorým poskytla prostriedky zo svojho rozpočtu, ako i usporiadať finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom a k rozpočtom vyšších územných celkov. Na základe dlhodobo nesprávne vedeného účtovníctva, ktoré neodráža reálny stav obce možno konštatovať, že vzťahy voči štátnemu rozpočtu a organizáciám nie sú usporiadané a zúčtované v súlade so zákonom.

5. Plnenie rozpočtu obce

Ako bolo uvedené v bode 1 tejto správy, rozpočet obce Radnovce je v zmysle §10 ods.3 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, v súlade s rozpočtovou klasifikáciou vnútorne členený na:

- a) bežné príjmy a výdavky
- b) kapitálové príjmy a výdavky
- c) finančné operácie.

Rozpočet obce na rok 2023 bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2022 uznesením č.1_18/2022 písm.a). Rozpočet bol zmenený štyrikrát, a to nasledovne:

- prvá zmena schválená dňa 07.03.2023 uznesením č.23/2023
- druhá zmena schválená dňa 25.06.2023 uznesením č.51/2023
- tretia zmena schválená dňa 30.08.2023 uznesením č. 66/2023
- štvrtá zmena schválená dňa 22.12.2023 uznesením č. 86/2023.

Skutočné plnenie príjmovej časti rozpočtu za rok 2023 bolo vo výške 1 365 448,81 €, čo predstavuje 97,88 % plnenie predpokladaných príjmov, z toho bežné príjmy vo výške 1 201 134,91 €, kapitálové príjmy vo výške 0 € a príjmové finančné operácie vo výške 164 313,90 €.

Plnenie výdavkovej časti rozpočtu bolo vo výške 1 320 422,73 €, čo predstavuje 96,89 % plnenie predpokladaných výdavkov, z toho bežné výdavky vo výške 1 122 371,32 € , kapitálové výdavky vo výške 150 928,00 € a finančné výdavky vo výške 47 123,41 €.

6. Bilancia aktív a pasív

Neoddeliteľnou súčasťou záverečného účtu obce Radnovce je i tabuľkový prehľad bilancie aktív a pasív. Zostatková hodnota na strane aktív je 1 951 645,79 EUR, zostatková hodnota na strane pasív je taktiež 1 951 645,79EUR. Vzájomná bilancia aktív a pasív k 31.12.2023 je vyrovnaná.

7. Hospodárenie príspevkových organizácií v pôsobnosti obce

Obec Radnovce nemá k 31.12.2023 zriadenú príspevkovú organizáciu.

8. Prehľad o stave vývoji dlhu

Závazky obce podľa predložených podkladov predstavujú k 31.12.2023 sumu 459 700,56 EUR z toho v lehote splatnosti sú záväzky v sume 459 700,56 EUR, podľa výstupov FIN 1-12. Dlh obce tvorí podľa výpočtu účtovníčky obce 40,16%.

Suma ročných splátok vrátane úhrady výnosov za rok 2023 predstavuje sumu 59 453,77 EUR a suma skutočných bežných príjmov k 31.12.2022 predstavuje sumu 1 144 721,89 EUR čo predstavuje 11,23 %.

Avšak na základe mojich zistení má obec niekoľko záväzkov dlhodobu po splatnosti, a to napríklad voči spoločnosti Brantner Gemer s.r.o. a takisto aj voči Sociálnej poisťovni.

Na základe týchto zistení nedokážem objektívne posúdiť či obec hospodári v zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

9. Prehľad o poskytnutých dotáciách

Obec Radnovce neposkytla k 31.12.2023 žiadnu dotáciu.

10. Podnikateľská činnosť

Obec Radnovce nevykonáva podnikateľskú činnosť.

11. Zákonnosť stanovenia výsledku hospodárenia

Mechanizmus stanovenia výsledku hospodárenia obce je v súlade s ustanovením §2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, definujúcim prebytok rozpočtu ako kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce a schodok ako záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce. Je taktiež v súlade s §10 ods.3 písm. a) a b) potvrdzujúcom jeho členenie na bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet).

Vyjadrenie sa k skutočnému čerpaniu rozpočtu považujem za bezpredmetné bez vykonania auditu účtovníctva za aspoň za účtovné obdobie 2022 až 2023. Domnievam sa, že o niektorých finančných operáciách sa v obci dlhodobu neúčtovalo. Čísla uvedené v čerpaní rozpočtu za rok 2023 nekorešponujú s realitou, na koľko sa obec v súčasnosti nachádza v zlej finančnej situácii.

Aj napriek problémom obce s platobnou schopnosťou bol vykázaný výsledok hospodárenia obce Radnovce za rok 2023 ako prebytkový, a to v sume 1 916,51 EUR.

Mám za to, že v tomto prípade došlo k porušeniu zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a taktiež zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Vyhodnotením hospodárenia obce Radnovce za rok 2023 môžem konštatovať, že nespĺnilo svoje základné poslanie zabezpečiť financovanie rozpočtom stanovených úloh a zámery rozpočtu. Vzhľadom na vyššie uvedené, odporúčam Obecnému zastupiteľstvu:

NESCHVÁLIŤ CELOROČNÉ HOSPODÁRENIE OBCE ZA ROK 2023 .

Vypracovala: Ing. Patrícia Melišíková, hlavná kontrolórka

v Radnovciach, dňa 26.06.2024